

מן הספרות הרפואית

מחלות הארץ

לשאלת רפוי חדיש של מלריה — מאת ד"ר הלל יפה

(Revue de medec. et d'hygiene trop., Sept.—Oct. 1934. Paris)

1) למרות השטפון של רפואות חדשות נגד מלריה המזפיעות בכל שעה נשאר הבינין עוד על כסא המלך כתרפיה של המלריה, וגם הצורה הראשונה ה-*Decoction* של קליפת כינח תפסה שוב מקים חשוב, כפרט ברפוי השלשונית (Acton, *Treatm of benign tert. fever* Lancet, 1920 p 1257). ידוע שהבינין משפיע על הצורות הבלתי מיניות (Vegetativ) של טפילי המלריה. בכל זאת הנסיון של 48 שנות עבודתי בא"י מראה לי שיש מקרים רבים של רפוי נגזר אחרי זריקת אחדות של כינין. אי-ההצלחה של הרפוי בכינין באה לעתים קרובות או מפני כח התנגדות להשפעת כינין או מן הסבנה לתת מנות מספיקות אצל הוליס אחרים. במקרים מסוג אי הוספת ארסן לכינין מועיל בהרבה. במקרים של הסוג ב' (כמו במחלות לב או במקרים של *Idiosyncrasia* או נטיה לקדחת שחר שתן) אני משתמש בזריקות תוך-ורידיות של *Chininum colloidal* מהצוי סנטיגרם עד סנטיגרם פעמים). את הבינין הנני נותן בכמות של 1.50 כיום (0.50—0.75 אצל ילדים ובאותו הזמן אני נותן *Decoct. cort. cinchonae* עם ארסן (והניק). במשך 8 ימים מנות גדולות, אחרי כן יותר ויותר קטנות (Tanon). אחרי 15 ימים — הפסקה של 15 יום לשם בדיקת הדם, ושוב כינין עוד 15 יום, אבל במקרה של קדחת שלישונית צריך להמשיך את הרפוי בכינין במשך 3 חדשים עם הפסקות, והיותר טוב בהוספת כמים אחרים.

2) *Tinct. jodi* נמצאת שוב באפנה, וכנראה על פי *Nivadowski* משתמשים בו הרבה ברוכיה יחד עם כינין.

3) *Plasmochin*. אחרי *Prof. Mühlens & Fisher, Wagner* הפיצו בכל עולם ידיעות על תוצאות מצוינות מהסס הזה. ויש ספרות עניקת בשאלה זו בכל הלשונויות. גם בארץ-ישראל היו נסיונות שטטיות רבות. ד"ר ניסנבאום בבית הדסה בחיפה קבל תוצאות טובות. אני גם כן ניסיתי בפרקטיקה פרטית שלי, וגם הייתי במקרים רבים שבע רצון, כפרט כשהשתמשתי בפלזמוכינה יחד עם כינין או באופן אלטרנטיבי. עלי להעיר שחיון מסמנים ידועים לעתים קרובות של מיתתהמגלובינהמיה (Cyanosis) *Methhaemoglobinaemia* והיון מכאבי בטן שקורים לעמיה, היה לי מקרה די רציני אשר נמשך זמן רב עם החלשת לב מיוחדת. אני משתמש רק ב-*Plasmochin Comp.* (אשר בה יש כבר כינין) ויחד עם זה נותן גם כינין. את הפלסמוכיני הנני נותן רק במשך 4—5 ימים, ואחרי כן כינין ושוב פלסמוכיני וכו'.

(4) Atebrin לפי שולמן והו דריבט של מיטלן, אבל קרוב ל-Acridin, אשר ממנו קבל את הסגולה לתת צבע והוב (כלי הכנסת המרה בדם ובשתן כמו בצהבת).
 לבינות גרין Green (Lancet April 1932) בחמשים מקרים של מלריה 16 קדחת שלשנית. 24 טרופות, 10 - של רביעית. באותו הזמן רפא בכינין 1.50 ביום 46 מקרים פחות או יותר דומים לראשונים. אחרי 7 ימי רפוי הצורות הוגטיביות נעלמו מהר, אבל הנמטים נשארו. בכל זאת לפי גרין הרפוי הממושך סוים משפיע גם עליהם. המנות של 0.1×3 פעמים ביום דרך הפה. בוריקות תוך-ירידיות -0.1- מיהלנס חושב את פעולת האטברין יותר חזקה מכינין ומפלסמוכין. ד"ר דוד מטבריה קרא (הרפואה 1933, הוברת ב) בירושלם בקונגרס שקדם על ידי הרופאים המצרים הרצאה מעניינת. הוא קבל תוצאות טובות ב-25 מקרים: ירידת החום באה כבר אחרי 2-3 ימים, הצבע הצהוב עבר כמהירות.

5) Tebetren - Dr. Stont. עשה ניסיונות ביולולוגר ונשאר שבע רצין. הוא נתן במשך 30 שעות בכל 4 שעות 0.15. אחרי זה הפסקה של 3 עד 5 יום ושוב 30 שעות טבטרין.

כעת ארשה לעצמי לתאר בקצור את שטתי ברפוי המלריה: במקרים פשוטים (הדשיב) 4-5 יום בכל יום 1.50 כינין; אחרי כן 4 ימים 0.5×2 ביום, ואת הר Decoct. Chin. אחרי כן 10 - 15 יום 0.5 ביום עם דיקוטט. בקדחת שלשנית יותר טוב Chinidinum וגם באופן יותר ממושך. במקרים רציניים ורזיקות בשרירים 1.50 עד 2 gr. כפעם וביום וזה במשך 3-5 ימים ואחרי כן כדורי כינין ויהר עם זה Decoch chin במקרים שרואים או חושבים נוכחותם של נמטים אני משתמש בכינין ופלסמוכין בחליפות. במקרי תשישות מלריה הנני שבע רצין מתערובת של כינין ארינקסטריכנין, ואם הטחיל גדול מאד, גם עם איקוטיין. במקרי קדחת ממארת אני משתמש לפעמים בוריקות כינין לתוך הירידים, או גם בוריקות תוך השרירים, אבל בתמיסה קלה של 10%. במקרים של סכנה מצד קדחת שחור שתן אני עושה וריקית של כינין בצורה קולואידלית. בנוגע למחלה זו יש לפי דעתי מקום בכלל לבקורת מחדש. כמובן צריך לתת בה גם פרסמוכינה ואטברין.

מחלות פנימיות

על היפוגליקמיה מאינסולין במחלת הסוכר / פנסון, וואהל

(Penon & Wohl; Presse méd., N 4, 1935)

כשבאים להשוות את פעולת האינסולין הניתן לחולה הסוכר בדרגים שונות אפשר לקבוע את העובדה הבאה: וריקה תוך-ירידית גורמת לירידה מהירה של סוכר הרם ולאחריה באה תיכף עליית הסוכר מבלי הופעת סמני היפוגליקמיה בעוד שהוריקה מתחת לעור מורידה את סוכר באופן איטי, תקופת